

דרגות קידום
תקנון המינויים של מכללת "שאנן"
דרגות מכללה:
מרצה, מרצה בכיר, פרופ' חבר ופרופ' מן המניין

מעודכן: תשפ"ז (ספטמבר, 2026)

תוכן העניינים

מבוא.....	3
תקנון המינויים של המכללה.....	3
1. התקנון לקידום דרגות ל"מרצה", ל"מרצה נלווה - מקצועי", ל"מרצה בכיר", ול"מרצה בכיר נלווה - מקצועי".....	5
הבהרות.....	5
א. דרגת "מרצה" – קריטריונים עיקריים בשני המסלולים.....	6
א.1. דרגת "מרצה" – המסלול הרגיל מחקרי.....	7
א.2. דרגת "מרצה נלווה - מקצועי" – מסלול מקצועי : מומחים מקצועיים בחינוך ובהוראה, מומחים לתוכניות לימודים וכדומה.....	8
א.3. דרגת "מרצה בכיר" ו"מרצה בכיר נלווה - מקצועי" – קריטריונים עיקריים בשני המסלולים.....	8
א.4. דרגת "מרצה בכיר" – המסלול הרגיל מחקרי.....	9
ב. דרגת "מרצה בכיר" – מסלול נלווה (מומחים מקצועיים).....	10
2. תקנון המינויים לדרגת פרופסורה במכללת "שאנן".....	13

**קביעת הקריטריונים לקידום הסגל האקדמי במכללת "שאנן"
בהתאם להסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עובדי הוראה –
דרגות מרצה ומרצה בכיר בשני המסלולים המחקרי – הרגיל והנלווה -
המקצועי (המועד הקובע: 1.9.2018)
ועל פי המל"ג לדרגות פרופסור – פרופ' חבר ופרופ' מן המניין בשני
המסלולים המחקרי – הרגיל והנלווה - מקצועי**

מבוא

- (הניסוח בלשון זכר אך מכוון גם לנקבה)
- החל מראשית ספטמבר 2018 (הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עובדי הוראה), במכללת "שאן" נהוגות הדרגות הבאות במסגרת קידום הסגל האקדמי.
1. מורה – דרגה כללית-ראשונית הניתנת אוטומטית לכל המתקבל לסגל ההוראה של מכללת "שאן";
 2. מרצה / מרצה נלווה - מקצועי;
 3. מרצה בכיר / מרצה בכיר נלווה - מקצועי;
 4. פרופ' חבר / פרופ' חבר נלווה – פרופ' מקצועי;
 5. פרופ' מן המניין / פרופ' מן המניין מקצועי.

תקנון המינויים של המכללה

- א. במכללת "שאן" קיימות שתי ועדות מינויים לקידום אנשי הסגל האקדמי. האחת ועדת מינויים מוסדית פנימית לקידום של חברי הסגל האקדמי לדרגות מרצה ומרצה בכיר (בשני המסלולים: הרגיל – המחקרי, והנלווה – מקצועי). הוועדה השנייה – ועדת המינויים העליונה של המכללה לקידום של חברי הסגל האקדמי לדרגות פרופסור (גם כן בשני המסלולים: הרגיל – המחקרי, והנלווה – מקצועי).
 - ב. ועדת המינויים הפנימית מורכבת מ-3 חברי הסגל האקדמי הבכיר של המכללה + יו"ר בדרגת פרופסור מהמכללה – כיום הוא פרופ' דוד בן-חיים. כמו כן, ממונה חבר סגל נוסף כממלא מקום בוועדת המינויים הפנימית. ועדת המינויים העליונה של המכללה מורכבת מ-4 פרופסורים (מהמכללה ומבחוץ) חברי המועצה האקדמית העליונה של המכללה. כיו"ר ועדת המינויים יכהן אחד הפרופסורים מן המניין – כיום הוא פרופ' זכריה מדר.
 - ג. ועדת המינויים הפנימית תפעל לקידום לדרגות מרצה ומרצה בכיר עפ"י קריטריונים למינויים ולהעלאות בדרגות, בהתאם לכללים המנחים של "הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עובדי הוראה" שתחולתו 1.9.2018. ועדת המינויים העליונה של מכללת "שאן" תפעל בהתאם לכללי המועצה להשכלה גבוהה בנוגע לקידום לדרגות פרופסורה.
 - ד. הרכבי ועדות המינויים הובאו לידיעת חברי המועצה האקדמית העליונה – שאן והן לאישור המועצה להשכלה גבוהה – המל"ג.
 - ה. **תקופת כהונה**
- חברי ועדות המינויים נבחרו ע"י המועצה האקדמית העליונה של המכללה לתקופת כהונה של שלוש שנים והם יוכלו להיבחר לתקופות כהונה נוספות ללא הגבלה.

1. מניין חוקי

המניין החוקי הדרוש בישיבות ועדות המינויים יהיה רוב חברי הפורום.

ז. קריטריונים לקביעת דרגה

בבואה לקבוע את הדרגה שתוענק למועמד ובבואה להחליט על העלאת מועמד בדרגה, תבחן כל אחת מוועדות המינויים בהתאם, את כישורי המועמד ועפ"י קורות החיים שלו לאור הקריטריונים הבאים:

1. המוניטין המקצועי של המועמד.
 2. הצלחה במילוי תפקידי הוראה במסגרת האקדמיה או במסגרת מוסד אחר להשכלה גבוהה.
 3. הצלחה בביצוע פעילויות נלוות בתחום ההוראה, בין במסגרת האקדמיה ובין במסגרת אחרת.
 4. הצלחה במילוי תפקידים הקשורים במקצוע מחוץ לאקדמיה.
 5. כתיבת ספרי לימוד ו/או פיתוח תכניות לימודים או חומרי למידה.
 6. יוזמות חינוכיות, כמו: ארגון ימי עיון, כנסים ופעילות קהילתית.
 7. פרסום של חיבורים ומאמרים בתחום המקצוע או בתחום הוראת המקצוע, תרגומים שיש עימם תרומה משמעותית מבחינה אקדמית או מקצועית ותרגום מוערך.
 8. תכונות אישיות, מסירות לתפקידיו ומידת שיתוף הפעולה בין המועמד לחבריו בעבודה.
- ח. לקידום לדרגות פרופסור, נשיא המכללה יציג לו"ר המועצה האקדמית את המועמד למינוי או העלאה בדרגה ויו"ר המועצה יעביר את ההצעה, בלוויית חוות דעתו – לוועדת המינויים העליונה של המכללה. ועדת המינויים תרכז את המידע בקשר למועמד מכל מקור באקדמיה ומחוצה לה, בין באמצעות מכתבי משאל ובין בכל דרך אחרת והיא תהיה חייבת למנות ועדה מקצועית חיצונית ולפעול עפ"י הנחיות המל"ג.

ט. סודיות

דיוני כל ועדה מאלה האמורות בתקנון זה, זהות מי שנתנו לה חוות דעת בכתב (וזהות כל אדם אחר בו נועצה), כל המסמכים שנאספו על ידה במסגרת ולצרכי דיוניה, וחוות דעתה, הינם סודיים ואין ליתן מידע לגביהם או למסרם לכל גורם שהוא פרט לנשיא המכללה, וליו"ר המועצה האקדמית העליונה של המכללה. נשיא המכללה יהיה רשאי להתיר מתן מידע או עיון במסמך שהינם סודיים עפ"י סעיף זה לגורם כלשהו אם יסבור, כי הדבר דרוש לשם פעילותה התקינה של האקדמיה.

1. התקנון לקידום דרגות ל"מרצה", ל"מרצה נלווה - מקצועי", ל"מרצה בכיר", ול"מרצה בכיר נלווה - מקצועי"

הבהרות

1. בדרך כלל, פרק הזמן הנדרש בין דרגה לדרגה – 3 שנים לפחות. אף על פי כן, קיימת אפשרות למקרים חריגים כאשר חבר סגל חדש מתקבל לעבודה במכללה והוא עונה על כל הקריטריונים של קידום לדרגה המבוקשת (מרצה או מרצה בכיר), אינו חייב לעמוד בתנאי של להמתין 3 שנים בין דרגה לדרגה. במקרה כזה ניתן להעניק לדוגמה ישירות דרגת מרצה בכיר ישירות (ללא מעבר דרך דרגת מרצה) ונדגיש תוך כדי עמידה בכל התנאים מבחינת איכות ההוראה ופרסומים בהתאם. במקרה חריג נוסף, אם חבר סגל נמצא בדרגת מרצה ונמצא כעבור שנתיים לפחות שהוא עומד בכל תנאי הקידום לדרגת מרצה בכיר להוציא את הנושא של הזמן בין דרגה לדרגה, הרי ועדת המינויים יכולה לדון ואף לאשר קידום טרם מעבר הזמן של 3 שנים.
2. על פי "הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עובדי הוראה" (תחולתו 1.9.2018), סעיף 5(ג)-(3), "כתנאי לקבלת דרגה אקדמית "מרצה" או "מרצה נלווה - מקצועי" על פי הסכם זה, על המורה להיות מועסק באותה מכללה בהיקף משרה קבועה של 60% ומעלה כאשר לפחות 50% משרה במסלולים אקדמיים".
3. על פי "הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עובדי הוראה" (תחולתו 1.9.2018), סעיף 5(ג)-(4), "כתנאי לדרגה אקדמית "מרצה בכיר" או "מרצה בכיר נלווה - מקצועי" על פי הסכם זה, על המורה להיות מועסק באותה מכללה בהיקף משרה קבועה של 65% ומעלה כאשר לפחות 50% משרה במסלולים אקדמיים".
4. על פי "הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עובדי הוראה" (תחולתו 1.9.2018), סעיף 5(ג)-(7), "מועד הזכאות לקבלת דרגה אקדמית יהיה באחד לחודש ספטמבר של שנת הלימודים בה אושרה הדרגה לפי כללי הניהול או באחד לחודש העוקב למועד הגשת הבקשה לדרגה האקדמית שאושרה כאמור, לפי המאוחר מבין שני המועדים (להלן: "מועד הזכאות לדרגה האקדמית"). יחד עם זאת, עובדי הוראה, אשר התקיימו לגביהם התנאים המפורטים לעיל יהיו זכאים לדרגת הקידום החל מהמועד הקובע של ההסכם – 1.9.2018).
5. התיק של המועמד/ת ייבדק על ידי ועדת המינויים המוסדית היכולה להמליץ על פסילת התיק, על דחייתו כדי לחכות למספר פרסומים נוספים וכמובן, על העלאה בדרגה.
6. היה והוועדה החליטה על התיק של המועמד/ת, יישלח מכתב מטעם נשיא המכללה המאשר קבלת הדרגה ו/או הדחייה ו/או פסילת התיק בשל אי-עמידה בקריטריונים.
7. מועמד/ת שלא עמד/ה בקריטריונים הנדרשים לדרגה המבוקשת, זכאי/ת לחזור פעם אחת נוספת על בקשת הקידום, כעבור שנה.

8. מועמדות/רשאית/לערער על החלטת ועדת המינויים המוסדית. במקרה כזה ייכנס היו"ר דיון נוסף של הוועדה וייצרך להרכב הרשימה שני פרופסורים שאינם חברי הוועדה. החלטת הוועדה המורחבת תהיה סופית.

9. הבהרות כלליות נוספות

גם במסלול הנלווה - המקצועי נדרשת **תשתית מחקרית** מוכחת.

- **השלמת פערי פרסום**: מועמדים בעלי דרגת "מרצה", שקיבלו, בעבר את דרגתם ללא פרסומים ומבקשים לעלות לדרגת "מרצה בכיר", חייבים בכמות הפרסומים הנדרשת לדרגת "מרצה" בתוספת ההשלמות הנדרשות לדרגת "מרצה בכיר". פרטים בהמשך.
- **מעבר ממסלול למסלול**: מועמדים המבקשים לעבור ממסלול קידום נלווה למסלול קידום מחקר, או מ-נלווה ל-מחקר לאחר קבלת דרגת המרצה, יהיו חייבים להשלים את כל הנדרש מן המסלול המבוקש, כמותית ואיכותית, החל בדרגת מרצה.

א. דרגת "מרצה" – קריטריונים עיקריים בשני המסלולים (מחקרי ונלווה – מקצועי)

הבהרה: קריטריונים אלה הם בחזקת **תנאי סף** שבלעדיהם לא תיפתח פרוצדורה.

תנאי סף: על המועמדות/לצרף לתיק ההגשה מכתב התחייבות של אי הקטנת המשרה הקבועה למען מעבר למוסד אקדמי אחר במשך שלוש שנים לאחר קבלת דרגת הקידום של מרצה מחקרי או מרצה נלווה – מקצועי. באותו מכתב התחייבות להתחייב לא לשמש כחבר/ה בסגל הליבתי של מוסד אחר ללא קבלת אישור מנשיא מכללת שאנן.

ועדת המינויים המוסדית רשאית, לאור החומר שיונח לפניה, לאשר את הדרגה, לדחות את הבקשה וגם להשהות את המשך הדיון עד לעמידה בדרישות שהועלו על ידי הוועדה.

מקורות להערכה לשני המסלולים

לתחום האקדמי (פרסומים): על סמך שיפוט פרסומי של המועמד על ידי בעלי מקצוע בתחום המחקר ו/או התמחותו של המועמד.

ליכולת ההוראה, היחס לסטודנטים: על פי משובי סטודנטים, וחוות דעת של ראש החוג בו מועסק המועמד.

לתרומה לחוג ב"שאנן": חוות דעת של הדיקן ושל ראש החוג/תכנית.

לתרומה ולמעורבות מחוץ ל"שאנן": על סמך עדותו של המועמד ועדויות פנים וחוף על פעילותו של המועמד בתוך מכללת "שאנן" ומחוצה לה.

הקריטריונים לדרגת "מרצה"

א.1. דרגת "מרצה" – המסלול הרגיל מחקרי

פרסומים

מאמרים: 3-4 פרסומי חוץ (בח"ל ובארץ), בכתבי עת ובספרי מחקר שפיטים, אחד מהם לפחות בכתב עת ידוע ובעל מוניטין מקצועי ואקדמי בתחום בארץ ובעולם.
הערה: עדיפות לכותב יחיד או לכותב ראשון/מוביל.

ספר: שפורסם בהוצאת ספרים בעלת מוניטין, המפעילה הליכי שיפוט אקדמיים מוכרים ויש בו שינויים מהותיים מן הדוקטורט, יכול להיות שווה ערך למספר מאמרים.

* היה והספר מבוסס על הדוקטורט, יפרט המועמד את השינויים והתוספות שהוכנסו לספר לעומת המקור. במקרה כזה תשקול ועדת המינויים (תוך הסתייגות בהמלצת מומחים) מהו שווה הערך של הספר מבחינת המאמרים.

עריכה מדעית: של ספר מאמרים, אסופת הרצאות של כנס מדעי, עריכת כתב עת מדעי, שיפוט של מאמרים בכתבי עת מדעיים.

כנסים: השתתפות פעילה ב- 2-3 כנסים אקדמיים (רצוי גם בח"ל). על הכנסים להיות בעלי מוניטין מקצועי ואקדמי בתחומם.

דו"חות מחקר: המוזמנים על ידי גורמים שונים הם בעלי ערך, אך באם לא עברו עיבוד למאמר, לא פורסמו בכתב עת שפיט, או שלא הגיעו לתפוצה גם מעבר ל"שאלן", ערכם וחשיבותם בכך שהם מעידים על פעילות מחקרית אך אינם יכולים להיחשב כפרסום.

קריטריונים נוספים להערכה

יכולות הוראה: יכולת יישום של תחום הדעת, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה, הנחיית סטודנטים, וכדומה.

יחס לסטודנטים: קיום מערכת יחסים טובה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובים, מתן ציונים ע"פ קריטריונים ברורים וכדומה.

עבודת צוות: יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים ב"שאלן" ומחוצה לה.

תרומה למכללת "שאלן": תרומה לחוג, לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות, ארגון ימי עיון וכדומה.

הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים: הכותבים עבודת גמר, עבודת תזה, דוקטורט.

תרומה לקהילה מחוץ למכללת "שאלן": פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות שונות, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון, בייעוץ וכדומה.

א.2. דרגת "מרצה נלווה - מקצועי" – מסלול מקצועי : מומחים מקצועיים בחינוך ובהוראה, מומחים לתוכניות לימודים וכדומה.

המסלול הנלווה נועד ליוצרים ולמומחים בעלי מקצוע בתחומם, שהם בראשית צעדיהם, אך פועלים ופרסומיהם מעידים על עשייה יצירתית ומקצועית ועל התחלה של רכישת מוניטין בקהילת היוצרים והמומחים בתחום, בארץ וגם מחוצה לה, אף אם אינם עוסקים בפעילות מחקרית אקדמית ואינם בעלי תואר אקדמי פורמלי, ובלבד שהם מוכשרים להנחיל לסטודנטים ידע הנסמך על ניסיון ועל פרקטיקה רלוונטית בתחומם.

פרסומים / כנסים / דו"חות מחקר

מאמרים: 2-3 מאמרים בכתבי עת מקצועיים רלוונטיים לתחום מומחיותו של המועמד. אחד מהם לפחות בכתב עת ידוע ובעל מוניטין מקצועי ואקדמי בתחום.

כנסים: השתתפות פעילה ב- 2-3 כנסים בעלי מעמד בתחום.

דו"חות מחקר: המוזמנים על ידי גורמים שונים הם בעלי ערך, אך באם לא עברו עיבוד למאמר, לא פורסמו בכתב עת שפיט, או שלא הגיעו לתפוצה גם מעבר ל"שאן", ערכם וחשיבותם בכך שהם מעידים על פעילות מחקרית, אך אינם יכולים להיחשב כפרסום.

קריטריונים נוספים להערכה

יכולות הוראה: יכולת יישום של תחום הדעת, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה, הנחיית סטודנטים, וכדומה.

יחס לסטודנטים: קיום מערכת יחסים טובה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובים, מתן ציונים ע"פ קריטריונים ברורים וכדומה.

עבודת צוות: יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים ב"שאן" ומחוצה לה.

תרומה למכללת "שאן": תרומה לחוג, לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות, ארגון ימי עיון וכדומה.

הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים: הכותבים סמינריונים ועבודות גמר.

תרומה לקהילה מחוץ למכללת "שאן": פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות שונות, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון, בייעוץ וכדומה.

א.3. דרגת "מרצה בכיר" ו"מרצה בכיר נלווה - מקצועי" – קריטריונים עיקריים בשני המסלולים

הבהרה: קריטריונים אלה הם בחזקת **תנאי סף** שבלעדיהם לא תיפתח פרוצדורה.

תנאי סף: על המועמד/ת לצרף לתיק ההגשה מכתב התחייבות של אי הקטנת המשרה הקבועה למען מעבר למוסד אקדמי אחר במשך שלוש שנים לאחר קבלת דרגת הקידום של מרצה בכיר מחקרי או מרצה בכיר

נלווה – מקצועי. באותו מכתב התחייבות להתחייב לא לשמש כחבר/ה בסגל הליבתי של מוסד אחר ללא קבלת אישור מנשיא מכללת שאנן.

ועדת המינויים המוסדית רשאית, לאור החומר שיונח לפניו, לאשר את הדרגה, לדחות את הבקשה וגם להשהות את המשך הדיון עד לעמידה בדרישות התקנון שנקבעו על ידי הוועדה.

מקורות להערכה לשני המסלולים

הערכת הפרסומים: על סמך שיפוט פרסומי של המועמד על ידי בעלי מקצוע בתחום התמחותו של המועמד.

הערכת יכולת ההוראה: היחס לסטודנטים ועבודת הצוות: על פי משובי תלמידים, וחוות דעת של ראש החוג/תוכנית בהם מועסק המועמד.

תרומה ומעורבות: על סמך עדותו של המועמד ועדויות פנים וחוץ על פעילותו של המועמד בתוך מכללת "שאנן" ומחוצה לה.

הקריטריונים לדרגת "מרצה בכיר" על פי סדר חשיבותם ומשקלם, לאחר קבלת דרגת "מרצה"

א.4. דרגת "מרצה בכיר" – המסלול הרגיל מחקרי

פרסומים (בנוסף לפרסומים לדרגת "מרצה")

מאמרים: כ-4-5 פרסומי חוץ (בחו"ל ובארץ, בנוסף לפרסומים לדרגת "מרצה"), בכתבי עת ובספרי מחקר שפטים, שניים מהם לפחות בכתבי עת ידועים ובעלי מוניטין מקצועי ואקדמי בתחום. הערה: עדיפות לכותב יחיד או לכותב ראשון/מוביל.

ספר: שפורסם בהוצאת ספרים בעלת מוניטין, המפעילה הליכי שיפוט אקדמיים מוכרים ויש בו שינויים מהותיים מן הדוקטורט, יכול היות שווה ערך למספר מאמרים בהתאם לשיקול דעתה של ועדת המינויים. באם הספר מבוסס על הדוקטורט, יפרט המועמד את השינויים והתוספות שהוכנסו לספר לעומת המקור. במקרה כזה תשקול ועדת המינויים (תוך הסתייעות בהמלצת מומחים) מהו שווה הערך של הספר מבחינת המאמרים.

הערה: עדיפות לכותב יחיד או לכותב ראשון/מוביל.

דו"חות מחקר: מוזמנים על ידי מוסדות ציבוריים מוכרים.

הערה: דו"חות מחקר שמוזמנים על ידי גורמים שונים הם בעלי ערך, אך באם לא עברו עיבוד למאמר, לא פורסמו בכתב עת שפטי, או שלא הגיעו לתפוצה גם מעבר ל"שאנן", ערכם וחשיבותם בכך שהם מעידים על פעילות מחקרית אך אינם יכולים להיחשב כפרסום.

כנסים: השתתפות פעילה ב-2-3 כנסים מדעיים בעלי מוניטין מקצועי ואקדמי מוכר אקדמיים (עדיפות לכנס בחו"ל).

עריכה מדעית: של ספר מאמרים, אסופת הרצאות של כנס מדעי, עריכת כתב עת מדעי, שיפוט של מאמרים בכתבי עת מדעיים.

קבלת מלגות, פרסים ומענקים מקרנות מחקר: ב"שאנן" ובעיקר מחוץ ל"שאנן".
על המועמד להראות רצף פרסומי נאות לאורך ציר הזמן בין דרגה לדרגה.

קריטריונים נוספים להערכה

יכולות הוראה: יכולת יישום של תחום הדעת, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה, הנחיית סטודנטים, וכדומה.

יחס לסטודנטים: קיום מערכת יחסים טובה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובים, מתן ציונים ע"פ קריטריונים ברורים וכדומה.

עבודת צוות: יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים ב"שאנן" ומחוצה לה.

תרומה למכללת "שאנן": תרומה לחוג, לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות, ארגון ימי עיון וכדומה.

הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים: הכותבים סמינריונים, עבודת גמר, עבודת תזה ודוקטורט.

תרומה לקהילה מחוץ למכללת "שאנן": פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות שונות, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון, בייעוץ וכדומה.

ב. דרגת "מרצה בכיר" – מסלול נלווה - מקצועי (מומחים מקצועיים)

המסלול בדרגת "מרצה בכיר" נועד ליוצרים ולמומחים בעלי מקצוע בתחומם, שפועלם כבר זוכה למוניטין, שפועלם ופרסומיהם מעידים על עשייה יצירתית ומקצועית שזוכה להערכה גוברת בקהילת היוצרים והמומחים בתחום, בארץ וגם מחוצה לה, אף אם אינם עוסקים בפעילות מחקרית אקדמית ואינם בעלי תואר אקדמי פורמלי, ובלבד שהם מוכשרים להנחיל לסטודנטים ידע הנסמך על ניסיון ועל פרקטיקה רלוונטית בתחומם.

פרסומים (בנוסף לפרסומים לדרגת "מרצה")

ספר: בהוצאת ספרים בעלת מוניטין, המפעילה הליכי שיפוט אקדמיים מוכרים, יכול להיות שווה ערך למספר מאמרים בהתאם לשיקול דעתה של ועדת המינויים. במידה שהספר מבוסס על הדוקטורט, יפרט המועמד את השינויים והתוספות שהוכנסו לספר לעומת המקור. במקרה כזה תשקול ועדת המינויים מהו שווה הערך של הספר מבחינת המאמרים.

מאמרים: כ- 4-5 פרסומי חוץ (בחו"ל ובארץ), בנוסף לפרסומים לדרגת "מרצה": דו"חות מחקר, תכניות לימודים, דיווחים מעשיים וכדומה, בתחום התמחותו של המומחה, בכתבי עת שפיטים ובספרי מחקר. שניים מהם לפחות בכתבי עת ידועים ובעלי מוניטין מקצועי ו/או אקדמי בתחום.

נדרשת תשתית מחקרית / תיאורטית הולמת ורצף פרסומי נאות לאורך ציר הזמן בין דרגה לדרגה.

הפרסומים אמורים להתבסס על תחומי התמחותו של המועמד ו/או על עבודתו הטיפולית-מעשית כגון: פיתוח ויישום של תכניות לימודים, חומרי למידה, עזרי הוראה, פרסום סוגיות טיפוליות (כגון בייעוץ ובבעיות של קשיים בהוראה ובלמידה), תיאור התערבויות טיפוליות ופיתוח מודלים טיפוליים.

דו"חות מחקר: מוזמנים על ידי מוסדות ציבוריים מוכרים. דו"חות מחקר מוזמנים על ידי גורמים שונים הם בעלי ערך, אך באם לא עברו עיבוד למאמר, לא פורסמו בכתב עת שפיט, או שלא הגיעו לתפוצה גם מעבר ל"ש'אנן", ערכם וחשיבותם בכך שהם מעידים על פעילות מחקרית אך אינם יכולים להיחשב כפרסום.

כנסים: השתתפות פעילה ב- 2-3 כנסים בעלי מוניטין מקצועי ואקדמי מוכר אקדמיים (עדיפות לכנס בחו"ל).

פעילויות נוספות שתלקחנה בחשבון:

עריכה מדעית: של ספר מאמרים, עריכה בכתב עת מקצועי.

שיפוט של תוכניות לימודים: מטעם מוסדות מוכרים וכדומה.

שיפוט של מאמרים: בכתבי עת שפיטים.

יישום והטמעה של חומרים חדשים בקהילה האקדמית ובשדה.

קבלת מלגות, פרסים ומענקים: מקרנות מחקר במכללת "ש'אנן" ובעיקר מחוץ למכללת "ש'אנן" בתחומים הרלוונטיים.

הנחייה של עבודות גמר מורחבות של סטודנטים לתואר שני.

הבהרות נוספות למסלול נלווה-מקצועי:

מומחה המבקש קידום לדרגת "מרצה בכיר נלווה" אמור להיות בעל ניסיון מוכח בתחום בו הוא עוסק ואותו הוא מלמד. הוראה ברמה גבוהה של גישות ושיטות טיפוליות ואחרות, מיומנויות טיפוליות ואחרות, פרטניות ומערכתיות;

הדרכה והנחייה של קבוצות סטודנטים ושל מנחי פרקטיקום. פיתוח קורסים ועדכונם בהתאם להתפתחויות ולחידושים בתחומי התמחותו של המומחה.

מהמומחה נדרשת הוכחה ליכולתו ליישם את המיומנות שלו, לחלוק את הידע שלו ולשפר את ההבנה בתחום מומחיותו, במסגרות אקדמיות ו/או בשדה.

על פרסומי המועמד להוכיח יכולת של הערכת פרויקטים, פיתוח תיאורטי של רעיונות וגישות ו/או פיתוח תוכניות לימודים.

המומחה אמור להוכיח שהוא מבצע אישית פרויקטים, או עם שותפים בתחום התמחותו, פרויקטים שעשויים להוות גשר בין המסגרת האקדמית לבין השדה.

המומחה אמור לשמש שגריר של תחום התמחותו בכנסים, בסדנאות וביוזמות מקצועיות אחרות.

המומחה אמור להוכיח שהוא מחנך ומכשיר דור חדש ומיומן של סטודנטים מתחילים, סטודנטים ללימודים מתקדמים ואנשי מקצוע בתחום התמחותו.

המומחה אמור להוכיח יצירתיות וחדשנות בפעילותו המקצועית.

קריטריונים נוספים להערכה

יכולות הוראה: יכולת יישום של תחום הדעת, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה, הנחיית סטודנטים, וכדומה.

יחס לסטודנטים: קיום מערכת יחסים טובה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובים, מתן ציונים ע"פ קריטריונים ברורים וכדומה.

עבודת צוות: יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים ב"שאנן" ומחוצה לה.

תרומה למכללת "שאנן": תרומה לחוג, לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות, ארגון ימי עיון וכדומה.

הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים: הכותבים סמינריונים ועבודות גמר.

תרומה לקהילה מחוץ למכללת "שאנן": פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות שונות, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון, בייעוץ וכדומה.

2. תקנון המינויים לדרגת פרופסורה במכללת "שאנן"

מטרה

מטרתו של תקנון זה לאפשר מינוי אקדמי למורים אקדמאיים מעולים, לדרגת פרופסורה במכללת "שאנן". במכללת שאנן כפרופסור-חבר יתמנה מועמד שעבודתו מצביעה על חדשנות אמפירית, תיאורטית ו/או מתודולוגית, יצירתיות ופוריות מחקרית או מקצועית מתמשכת ואשר עבודתו זכתה להכרה בקרב החוקרים, או המומחים באותו תחום, בארץ/ בעולם, שאיכות ההוראה שלו במוסד מוערכת ושהוא תורם תרומה ניכרת למוסד מבחינה אקדמית ומקצועית. הקריטריונים שלהלן הם הקריטריונים להמלצה להעלאה לדרגת "פרופסור-חבר". אישור סופי של הדרגה ניתן על-ידי הוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המועצה להשכלה גבוהה.

דרגות

המורים בדרגת פרופסור נחלקים לשתי דרגות:

- א. פרופ' חבר - מחקרי, או פרופ' חבר במסלול המקביל – "פרופ' מקצוע".
- ב. פרופ' מן המניין - מחקרי, או פרופ' מן המניין נלווה – מקצועי.

כישורים

רמת הכישורים שתידרש לשם מתן מינוי לדרגת פרופסורה, לא תיפול מרמת הכישורים הנדרשת למתן מינוי בדרגה מקבילה במסלול הרגיל במוסדות האקדמיים.

קריטריונים לקביעת דרגה

בבואה לקבוע את הדרגה שתוענק למועמד ובבואה להחליט על העלאת מועמד בדרגה לפרופסורה, תבחן ועדת המינויים העליונה של המכללה את כישורי המועמד, לאור הקריטריונים דלהלן. ועדת המינויים העליונה תבחן את תיק המועמד לפי שיקול דעתה ותקבע התאמתו לדרגה המבוקשת.

הקריטריונים:

1. ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת מרצה בכיר.
2. קביעות במכללת שאנן ב-50% משרה לפחות.
3. איכות הוראה טובה, שתיבדק על-פי אמות מידה הנהוגה במכללות.
4. פרסומים רציפים בעיתונות מקצועית מוכרת או באסופות, המקיימות הליכי שיפוט של המאמרים המתפרסמים בהן ובמות הפרסום מן החשובות בתחום. הפרסומים ייבדקו מבחינה כמותית ואיכותית.

5. למועמדים ממדעי הרוח והחברה: פרסום ספר שיצא לאור בהוצאה מכובדת המקיימת הליכי שיפוט ראויים מהווה יתרון.
6. השתתפות פעילה (נשיאת הרצאה) בכנסים אקדמיים רלוונטיים לתחום התמחותו של המועמד.
7. מוניטין בין-לאומי וארצי מוכח בתחום פעילותו.
8. תרומה למכללה ולקהילה בארץ ובחו"ל.
9. המלצות דיקן ונשיא המכללה.

הליכי מינוי והעלאה בדרגה

1. ההליכים והגופים שיטפלו במינויים והעלאה בדרגה, הינם ההליכים והגופים הנוהגים בתקנון המינויים.
2. בכל הליך שיקויים לצורך מינוי מועמד ו/או העלאתו לדרגת פרופסור, תמנה ועדת המינויים העליונה של המכללה ועדה מקצועית שתחווה בפניה דעה ביחס למועמד.
3. על פי על פי "הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עובדי הוראה" (תחילת 1.9.2018), סעיף 5(ג)-(5), "כתנאי לקבלת דרגה אקדמית "פרופסור חבר" או "פרופסור חבר נלווה", או "פרופסור מן המניין" על פי הסכם זה, על המורה להיות מועסק באותה מכללה בהיקף משרה קבוע של 100%, כאשר לפחות 75% משרה במסלולים אקדמיים".
4. על פי ההסכם הנ"ל, בתקנון המינויים תיכלל גם הוראה זמנית לפיה במהלך השנים 2018-2022, מורה קבוע המועסק בפועל במכללה להכשרת עובדי הוראה במשך 6 שנים לפחות, המועסק בהיקף משרה של 100% במסלולים האקדמיים, יהיה פטור מדרישת פרק הזמן המינימלי הנדרש בדרגת "מרצה" לצורך קבלת המלצה של הוועדה העליונה של המכללה, לדרגת "פרופסור חבר", "פרופסור חבר נלווה" או "פרופסור מן המניין".

פירוט המהלך למינוי פרופ' חבר במסלול הרגיל, או פרופ' חבר נלווה-פרופ' מקצועי, או פרופ' מן המניין

1. המועמד יכין את בקשתו שתכלול:
 - א. קורות חיים, לפי המתכונת הנדרשת ע"י המל"ג. שיכלול: מאמרים שפורסמו, ספרי לימוד, ספרים ומונוגרפיות, מאמרים אחרים, השתתפות בכנסים מקצועיים ובוועדות, נירות עבודה, פיתוח תוכניות ותוכניות לימודים, דו"חות, משובי הוראה ועוד.
 - ב. רציונל המתאר את פעילותו האקדמית והמקצועית, המבטאים את ייחודו ומומחיותו, במכללה ומחוצה לה (בדומה ל"אני מאמין").
 - ג. בקשה מנומקת של המועמד לוועדת המינויים העליונה של המכללה, לצורך פתיחת הליכים למינויו כ"פרופסור חבר-מכללה".
 - ד. פנייה של נשיא המכללה הממליץ על המועמד.

2. א. ועדת המינויים העליונה של המכללה תקבל את החומר ותדון בו. אם היא מוצאת שהמועמד ראוי, אזי צריכה לבחור ועדה מקצועית חיצונית על מנת לבדוק את נתוני המועמד, ולהמליץ על הקידום בדרגה בהתאם. בראש הוועדה המקצועית לקידום לדרגת פרופ' כלשהי, יעמוד פרופ' מן המניין. שאר חברי הוועדה יכולים להיות בדרגה מקבילה לזו המבוקשת או גבוהה ממנה!.
- ב. הוועדה החיצונית, שתכלול 3 פרופסורים לפחות, שמכירים ומבינים את התהליך והמהלך, תקבל את החומר ותדון בו. אם היא מוצאת שהמועמד ראוי, אזי היא תפנה למעריכים חיצוניים בארץ ובחו"ל, מתוך רשימת ממליצים שהוועדה המקצועית תרכיב. כל ממליץ יכתוב חוות דעת וישלח לוועדה.
- ג. לאחר קבלת כל חוות הדעת של המעריכים החיצוניים, תתכנס הוועדה המקצועית לכתיבת הדו"ח שלה והמלצותיה המופנים לוועדת המינויים העליונה של המכללה.
- ד. ועדת המינויים של המכללה תכתוב את המלצתה, אשר יחד עם כל החומר תישלח לממונה במל"ג, שמפנה זאת לוועדת הפרופסורים המתאימה במל"ג.
- ה. אם במל"ג, ועדת הפרופסורים תמצא שהמועמד ראוי, אזי ניתן אישור למינוי.

קריטריונים למינוי לדרגת "פרופסור מן המניין"

פרופסור מן המניין תרם תרומה משמעותית לתחום הידע שלו, ופעילותו גרמה לחידושים ניכרים באותו תחום התמחותו. הוא בעל מוניטין מדעי מכובד כמומחה, בר-סמכא ומנהיג בתחום מומחיותו בארץ ובחו"ל. להלן הקריטריונים להמלצה להעלאה לדרגת פרופסור מן המניין. אישור סופי של הדרגה ניתן על-ידי הוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המועצה להשכלה גבוהה. במכללות האקדמיות לחינוך קיימים שני מסלולי קידום לדרגת "פרופסור מן המניין": מסלול א': אקדמי-מחקרי ב. מסלול ב': יצירה אמנותית או מקצועית.

מסלול א': אקדמי מחקרי

1. ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת פרופסור-חבר.
2. קביעות במכללת שאנן ב-50% משרה לפחות.
3. איכות הוראה טובה שתיבדק על-פי אמות מידה הנהוגה במכללות.
4. פרסומים רציפים בעיתונות מקצועית מוכרת או באסופות, שמתקיימים בהן הליכי שיפוט של המאמרים המתפרסמים בהן, ובמות הפרסום הן מן החשובות בתחום. הפרסומים ייבדקו מבחינה כמותית ואיכותית.
5. למועמדים ממדעי הרוח והחברה: פרסום ספר שיצא לאור לאחר קבלת דרגת "פרופסור-חבר" בהוצאה מכובדת המקיימת הליכי שיפוט ראויים מהווה יתרון.
6. השתתפות פעילה ונשיאת הרצאה בכנסים אקדמיים רלוונטיים לתחום התמחותו של המועמד.
7. הוכחות למנהיגות מדעית ומוניטין בין-לאומי וארצי בתחום מחקרו של המועמד, כגון: הרצאות מוזמנות בכנסים יוקרתיים, ארגון כנסים בין-לאומיים וארציים, היות המועמד יושב ראש בסקציות בכנס, חיבור ספרים, סקירות ומאמרים המוזמנים על-ידי מו"לים חשובים, עריכה או חברות בצוות העורכים של כתבי עת מובילים, זכייה בפרסים אקדמיים יוקרתיים, זכייה במענקי מחקר מקרנות

תחרותיות ולא תחרותיות, שיפוט בכתבי עת, שיפוט הצעות מחקר לקרנות תחרותיות, שיפוט תזות לתארים מתקדמים, הנחיית תלמידים לתארים מתקדמים, חברות בארגונים בין-לאומיים וארציים חשובים בעלי אופי מחקרי-אקדמי.

8. תרומה בתחום מומחיותו למכללה ולקהילה בארץ ובח"ל.

9. המלצות של דיקן ונשיא המכללה.

מסלול ב': דרגת פרופסור מן המניין במסלול הנלווה - מקצועי נועדה ליוצרים ובעלי מקצוע מעולים שהישגיהם המיוחדים בתחום היצירה האמנותית או העשייה המקצועית הקנו להם מוניטין ייחודי בקהילה האמנותית או המקצועית הרלוונטית, בארץ או מחוצה לה, גם אם אינם עוסקים בפעילות אקדמית-מחקרית, או אם אין הם בעלי תואר אקדמי פורמלי, ובלבד שהם מוכשרים להנחיל לסטודנטים ידע הנסמך על ניסיון ומודעות שצברו ביצירה אמנותית או בעשייה מקצועית מיוחדת. למכללת שאנן רלוונטית העשייה המקצועית ולכן המל"ג נתן לכך כינוי של פרופ' מקצועי.

מסלול ב' - יצירה מקצועית (במכללת שאנן פרופ' מן המניין מקצועי):

1. ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת פרופסור- חבר.
2. קביעות במכללת שאנן ב-50% משרה לפחות.
3. איכות הוראה טובה, שתיבדק על-פי אמות מידה הנהוגה במכללות.
4. ספרים מקצועיים בעלי הכרה בין-לאומית וארצית.
5. תרומה משמעותית לקידום המקצוע וליישומו והכרה בין-לאומית וארצית בתרומה למקצוע.
6. ניסיון בתפקידי ניהול ומנהיגות וכושר הדרכה מיוחד ובולט של צוותים מקצועיים.
7. חברות בארגונים בין-לאומיים וארציים מקצועיים יוקרתיים וחשובים.
8. כושר ליזום ולעצב קורסים ביסודות התיאורטיים ומעשיים של המקצוע; פיתוח תוכניות לימודים ו/או חומרי למידה/הדרכה ופיתוח יוזמות בתחומי המקצוע.
9. הזמנה לשמש שופט, סוקר, מעריך בוועדות למתן פרסים, השתתפות בוועדות של המל"ג, משרד החינוך או לוועדות אחרות בעלות יוקרה וחשיבות בקנה מידה בין-לאומי וארצי.
10. הזמנה לכנסים בין-לאומיים וארציים חשובים ויוקרתיים.
11. מוניטין ארצי ובין-לאומי בתחום פעילותו והוכחת מנהיגות מקצועית.
12. תרומה למכללה ולקהילה בארץ ובעולם.
13. המלצות של דיקן ונשיא המכללה.

להבהרת נושא הקידום במסלול ב': מצופה ממועמדים במסלול זה (קלינאים/יועצים ואמנים/יוצרים) ליישם את מיומנויותיהם, לחלוק את הידע שלהם ולשפר את ההבנה בתחום מומחיותם במסגרות אקדמיות.